

stuk **476** (2009-2010) – Nr. 3
ingediend op 3 november 2010 (2010-2011)

Voorstel van decreet

van mevrouw Liesbeth Homans,
de heren Bart Martens, Ludwig Caluwé en Wilfried Vandaele,
de dames Michèle Hostekint en Katrien Schryvers
en de heer Ward Kennes

houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007
houdende vaststelling van het wapen en de vlag
van de provincies, gemeenten en districten
en de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Voorstel van decreet

van de heren Wim Wienen, Jan Penris en Filip Dewinter

houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007
houdende vaststelling van het wapen en de vlag
van de provincies, gemeenten en districten
en de Vlaamse Gemeenschapscommissie,
wat het wapen en de vlag van de districten betreft

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Bart Caron

*Samenstelling van de commissie:**Voorzitter:* de heer Bart Martens.*Vaste leden:*

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de dames Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
mevrouw Tine Eerlingen, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Plaatsvervangers:

de dames Karin Brouwers, Veerle Heeren, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;
mevrouw Katleen Martens, de heren Stefaan Sintobin, Wim Wienen;
de heren Karlos Callens, Dirk Van Mechelen;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Els Robeyns;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Liesbeth Homans;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Dirk Peeters.

Stukken in het dossier:

476 (2009-2010) – Nr. 1: Voorstel van decreet
– Nr. 2: Amendementen

320 (2009-2010) – Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

1. Voorstel van decreet van de heren Wim Wienen, Jan Penris en Filip Dewinter houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, wat het wapen en de vlag van de districten betreft (<i>Parl. St.</i> VI. Parl. 2009-10, nr. 320/1)	4
1.1. Toelichting	4
1.2. Bespreking	5
1.3. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	5
2. Voorstel van decreet van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Ludwig Caluwé en Wilfried Vandaele, de dames Michèle Hostekint en Katrien Schryvers en de heer Ward Kennes houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (<i>Parl. St.</i> VI. Parl. 2009-10, nr. 476/1)	5
2.1. Toelichting	5
2.2. Bespreking	5
2.3. Artikelsgewijze bespreking	8
2.4. Eindstemming	9
Tekst aangenomen door de commissie	10

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak op 27 oktober 2010 het voorstel van decreet van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Ludwig Caluwé en Wilfried Vandaele, de dames Michèle Hostekint en Katrien Schryvers en de heer Ward Kennes houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 476/1*) en het voorstel van decreet van de heren Wim Wienen, Jan Penris en Filip Dewinter houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, wat het wapen en de vlag van de districten betreft (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 320/1*).

- 1. Voorstel van decreet van de heren Wim Wienen, Jan Penris en Filip Dewinter houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, wat het wapen en de vlag van de districten betreft (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 320/1*)**

1.1. Toelichting

De heer *Wim Wienen* stelt dat het voorstel van decreet vooral belangrijk is voor de Antwerpse districten. Artikel 3 van het decreet van 27 april 2007 houdende de vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie bepaalt dat onder meer de districten via een besluit van de districtsraad hun wapen en vlag moeten vaststellen. Dat besluit gaat dan naar de Vlaamse Regering, die na een advies van de Vlaamse Heraldische Raad een beslissing neemt.

Conform het decreet hadden de wapenschilden en de vlaggen van de districten reeds lang moeten zijn vastgesteld. Maar blijkbaar verloopt dit op het terrein minder vlot. Verschillende districten in het Antwerpse kunnen zich niet vinden in de vereisten die door het decreet worden opgelegd, bijvoorbeeld de vereiste dat het wapenschild een verwijzing moet bevatten naar de gemeente (in dit geval dus de stad Antwerpen) waartoe ze behoren. Ook het feit dat de vlag van het district twee slippen aan de vlucht moet hebben, stuut op verzet.

Het resultaat is dat op 1 juli 2009 de besluiten van de Vlaamse Regering over de goedkeuring van de vlaggen en de wapenschilden van amper drie districten werden ondertekend, namelijk Berendrecht-Zandvliet-Lillo, Borgerhout en Ekeren. Andere districten hebben dus nog geen vlag en wapenschild.

De heer Wienen zegt zelf ook niet begrijpen waarom de vlag van het district twee slippen aan de vlucht moet hebben. Het zal de districten zelfs op kosten jagen. Een vlag met slippen aan de vlucht kost namelijk meer dan een gewone, rechthoekige vlag. Een vlag met slippen doet ook meer denken aan een wimpel en dat is toch enigszins een vernedering voor de rijke geschiedenis van de districten.

In Wilrijk werd een wedstrijd uitgeschreven om een nieuwe vlag te ontwerpen, maar het geselecteerde ontwerp werd door de Vlaamse Heraldische Raad verworpen.

Hoboken wenst de vlag en het wapenschild dat het had als gemeente te behouden. Het wapenschild dateert van 1717 en werd toen ingevoerd omdat Hoboken een hertogdom werd onder leiding van graaf Coenraad van Ursel. Het wapenschild van zijn familie werd in dat van Hoboken opgenomen. De heer Wienen verwijst ook naar het voorbeeld van het district Berchem. Berchem kreeg het wapenschild van de koning van Aragon omdat de familie Berthout de koning meerdere diensten had bewezen. De historische achtergrond toont volgens de heer Wienen aan dat de wapenschilden waardevol erfgoed zijn.

De indieners van dit voorstel van decreet willen de districten de mogelijkheid bieden hun vlag en wapenschild uit de periode dat ze nog een autonome gemeente waren te behouden.

Het verheugt de heer Wienen dat ook de meerderheidsfracties interesse hebben voor dit probleem en ook een voorstel van decreet hebben ingediend, weliswaar enkele maanden nadat de Vlaams Belang-fractie een voorstel indiende. Het lid vraagt zich af wat de meerwaarde is van het voorstel van decreet van de meerderheid.

1.2. Bespreking

Voor de bespreking van dit voorstel van decreet wordt verwezen naar punt 2.2 van dit verslag.

1.3. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Er worden geen opmerkingen gemaakt in de artikelsgewijze bespreking.

De artikelen 1 en 2 en het voorstel van decreet worden verworpen met 9 stemmen tegen 3.

2. Voorstel van decreet van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Ludwig Caluwé en Wilfried Vandaele, de dames Michèle Hostekint en Katrien Schryvers en de heer Ward Kennes houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 476/1)

2.1. Toelichting

Mevrouw *Liesbeth Homans* bevestigt dat verschillende Antwerpse districten een probleem zien in de verplichting opgelegd door het decreet van 27 april 2007 om in het wapenschild te verwijzen naar de stad waartoe ze behoren. Ook de vereiste dat de vlag twee slippen aan de vlucht moet hebben, draagt ertoe bij dat verschillende districten nog geen nieuw wapenschild en nieuwe vlag hebben aangenomen.

Het voorstel van decreet schrapt die twee verplichtingen. Het verschilt van het voorstel van de Vlaams Belang-fractie omdat het ernaar streeft de huidige impasse in de districten te doorbreken. Het bepaalt immers dat de districten die voor een bepaalde datum – 1 juli 2010 in het voorstel van decreet, maar bij amendement zal worden voorgesteld dit te wijzigen in 1 juli 2011 – nog geen goedgekeurd vlag of wapen hebben, van rechtswege de vlag of het wapen aannemen dat rechtskracht had op de gebiedsomschrijving van het district voor de fusie van 1983.

Het voorstel van decreet is volgens mevrouw Homans constructief. Het laat de districten vrij om eventueel toch nog een eigen ontwerp in dienen. Indien ze dat niet doen voor de bepaalde datum, nemen ze hun vroegere vlag en wapenschild aan. Het voorstel van de heer Wienen e.a. beperkt zich tot de bepaling dat het wapen van het district bestaat uit een wapenschild zonder buitenversierselen.

2.2. Bespreking

De heer *Ludwig Caluwé* stelt dat de regeling dat de districten hun oorspronkelijke wapenschild kunnen voeren een erkenning is van het feit dat het vroeger autonome gemeenten waren. Indien de districten niet zo dicht bij Antwerpen zouden liggen, zouden het wellicht ook nog steeds zelfstandige gemeenten met hoge inwonerstallen zijn. Het voorstel van decreet biedt ook meer vrijheid aan de provincies bij het aannemen van een wapen.

De heer *Dirk Van Mechelen* zegt uit de toelichting van de heer Wienen te onthouden dat de vereiste dat de vlag van een district twee slippen aan de vlucht moet hebben, verkeerd wordt begrepen.

Hoewel het voorstel van decreet van de meerderheidsfracties slechts drie artikelen bevat, is het toch erg ingrijpend. Wat de heer Van Mechelen vooral opvalt, is dat het op geen enkele

manier rekening houdt met het uitgangspunt van de heraldiek, een oude traditie met zeer strikte regels in functie van eenvormigheid en met respect voor historische gegevens. Het vaststellen van een wapen en vlag is ook nodig omwille van de rechtszekerheid, zodat iedereen weet dat degene die het wapen en de vlag voert daar ook toe gemachtigd is. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de wapens en vlaggen al naargelang de bestuurlijke niveaus. Een wapen van stad of gemeente heeft alleen een wapenschild, eventueel met versierselen; dat van een provincie een wapenschild, schildhouders en een kroon. Voor de districten werd er dan ook voor geopteerd om in het wapenschild een verwijzing op te nemen naar de gemeente waartoe ze behoren. Voor de vlaggen is dat ook het geval: de vlag met twee slippen aan de vlucht werd ingevoerd om een onderscheid te kunnen maken met de vlaggen van de andere besturen.

Uit de toelichtingen blijkt ook dat het voorstel van de meerderheidsfracties en dat van Vlaams Belang op geen enkele wijze gebaseerd zijn op overleg met de Vlaams Heraldische Raad, die de laatste jaren puik werk heeft verricht. De voorgestelde wijzigingen zijn volgens de heer Van Mechelen voor de Raad waarschijnlijk onaanvaardbaar.

De heer Van Mechelen stelt verder vast dat de indieners van het voorstel van decreet de provincies niet langer willen verplichten om een kroon in hun wapen te dragen. Mogelijk wordt ervan uitgegaan dat de kroon verwijst naar het koninkrijk België, wat uitdrukkelijk niet het geval is. De provinciewapens gaan in feite terug op de oudste bekende heraldische wapens van bijvoorbeeld het graafschap Vlaanderen of het hertogdom Brabant. Kenmerkend waren telkens het schild, de dragers van het schild en de kroon. De vorm van de kroon verwijst dan ook vaak naar de oorspronkelijke bestuursvorm. Het wapen van Vlaams-Brabant heeft een hertogenkroon, dat van Oost- en West-Vlaanderen een gravenkroon, dat van Antwerpen een markgravenkroon.

Deze wapens van de provincies zijn er volgens de heer Van Mechelen niet zomaar gekomen, maar zijn zeer evenwichtig samengesteld, rekening houdend met de historische ontwikkelingen. In het wapen van Antwerpen bijvoorbeeld werden bij de verschillende onderdelen elementen van de arrondissementen Antwerpen, Mechelen en Turnhout opgenomen. In dat van Limburg werden bijvoorbeeld verwijzingen naar het graafschap Loon en naar het prinsbisdom Luik opgenomen. Het is volgens de heer Van Mechelen niet duidelijk waarop de indieners zich baseren om de noodzaak van deze aanpassingen te verantwoorden.

De meerderheidsfracties stellen verder voor het vierde lid van artikel 2, §2, van het decreet van 27 april 2007 op te heffen. Hierdoor vervalt de verplichting voor de districten om in hun wapenschild te verwijzen naar de gemeente waartoe het district behoort. Ook de verplichting om een vlag met twee slippen aan de vlucht te hebben, verdwijnt hierdoor. De heer Van Mechelen herhaalt dat deze bepalingen net zijn ingevoerd om het onderscheid tussen de bestuurlijke niveaus te kunnen benadrukken. Als dit voorstel van decreet wordt goedgekeurd, wordt teruggegaan naar de toestand van voor het decreet van 2007, waarbij iedereen te pas en te onpas het wapen kon voeren dat hij wilde of dat nu heraldisch en historisch correct was of niet. Uit de verslagen van de Vlaamse Heraldische Raad blijkt volgens het lid in ieder geval dat deze zich zeer constructief heeft opgesteld in het zoeken naar een compromis en dat hij, waar mogelijk, tegemoet is gekomen aan de opmerkingen en wensen van de districten.

De heer Van Mechelen besluit dat indien dit voorstel van decreet wordt goedgekeurd, de bestaansreden van dit decreet – een heraldisch correct wapen en vlag waardoor districten zich onderscheiden van de andere bestuursniveaus – wordt tenietgedaan. Het is ook niet logisch dat wordt teruggegaan op de vlaggen en wapens van voor de fusie van 1983 omdat voor verschillende van deze gemeenten de vlaggen en wapens niet officieel werden vastgesteld. Het lid begrijpt wel dat dit voor sommige gemeenten gevoelig ligt.

De fractie van de heer Van Mechelen kan akkoord gaan met het bij amendement voorgestelde uitstel tot 1 juli 2011. Het zou echter, vanuit het uitgangspunt van een wapen en een vlag die de districten onderscheiden van andere bestuursniveaus, veel logischer zijn dat er wordt voorgesteld dat het wapen en de vlag door de Vlaams Heraldische Raad worden vastgesteld wanneer de districten er op 1 juli 2011 nog geen hebben. Dat is tenslotte de competentie van de Raad.

Mevrouw *Liesbeth Homans* antwoordt dat de indieners contact hebben gehad met de Vlaamse Heraldische Raad. Het is die Raad die heeft gewezen op de problemen met de wapens en vlaggen die door de districten werden voorgesteld. Er werd gesuggereerd dat het vanuit heraldisch oogpunt te verkiezen was de mogelijkheid te creëren om naar de vlag of het wapen van voor de fusie te kunnen terug grijpen, wat door het decreet van 27 april 2007 onmogelijk werd gemaakt.

Wat de opmerkingen over het wapen van de provincies betreft, antwoordt mevrouw Homans dat het de bedoeling was alle bestuursniveaus dezelfde mogelijkheden te bieden. Indien er verplichtingen voor districten en gemeenten worden geschrapt, is het volgens de indieners logisch dat dit ook voor de provincies geldt. De provincies kunnen echter zonder probleem hun wapen behouden indien zij dat wensen. Bij een eventuele toekomstige wijziging geldt de huidige verplichting dan niet langer.

De opmerking van de heer Van Mechelen dat voor verschillende gemeenten de vlaggen en wapens van voor de fusie nog niet officieel waren vastgesteld, is volgens mevrouw Homans correct. Er zijn echter ook gebruiken en gewoonten. Uit de contacten met de Vlaamse Heraldische Raad blijkt dat de wapens en vlaggen van voor de fusie door het voorstel van decreet van de meerderheid rechtszekerheid kunnen krijgen. Het voorstel van decreet van Vlaams Belang biedt daarentegen geen oplossing voor de districten die willen terugkeren naar de situatie van voor de fusie.

De heer *Ludwig Caluwé* voegt eraan toe dat de moeilijkheden bij de districten om een wapen of vlag vast te stellen precies voortvloeide uit de bepalingen die in het decreet van 2007 werden opgenomen om duidelijk te maken dat het om een ander bestuursniveau ging. Dat lag gevoelig omdat men de verwijzing naar de oorspronkelijke gemeente wilde behouden.

De heer Caluwé benadrukt verder dat indien een provincie haar wapen wil wijzigen, het ontwerp aan de Vlaamse Heraldische Raad moet worden voorgelegd. Het voorstel van de meerderheid biedt ook de mogelijkheid om een motto of een leus toe te voegen.

De heer *Wim Wienen* sluit zich aan bij de opmerking van de heer Van Mechelen dat er geen reden is tot het schrappen van de verplichting aan de provincies om een kroon in hun wapen te dragen. De kroon verwijst naar historische bestuursvormen, de vlag van de provincie Antwerpen bevat bijvoorbeeld een markgravenkroon. In het voorstel van decreet van Vlaams Belang was dan ook geen bepaling opgenomen over het schrappen van de kroon.

De heer Wienen begrijpt dat de districten een andere bestuursvorm zijn dan de gemeenten, maar de huidige regeling ontkent de rijke geschiedenis van de betrokken gemeenten. Zoals de heer Van Mechelen erkent, zijn de inwoners van die gemeenten daar ook gevoelig voor. Daarom vindt de heer Wienen dat de gemeenten de mogelijkheid moet worden geboden om terug te grijpen naar het wapen en de vlag van voor de fusie. Het district Hoboken zou bijvoorbeeld van die mogelijkheid gebruik willen maken. Het lid ontkent dat het voorstel van Vlaams Belang geen oplossing zou bieden voor dit probleem. Het voorstel van zijn fractie respecteert echter de autonomie van de districten. De districtsraden hebben de mogelijkheid zelfstandig te beslissen of ze al dan niet hun wapenschild willen behouden.

De meerwaarde van artikel 3 van het voorstel van de meerderheidsfracties ontgaat de heer Wienen.

De heer *Dirk Van Mechelen* weet dat de fusieoperatie van 1983 nog steeds niet door alle Antwerpenaren wordt gewaardeerd. Zelfstandige en leefbare gemeenten werden tot district hervormd. De huidige situatie is echter dat er naast gemeenten en provincies ook districten bestaan. De bedoeling van het decreet van 2007 was dat de nieuwe bestuursorganen in overleg met de Vlaamse Heraldische Raad tot een historisch correct wapen of vlag zouden komen. Ook volgens het huidige decreet kunnen de districten de vlag van voor de fusie behouden, mits het toevoegen van het logo van Antwerpen en de voorwaarde die aan de vlucht wordt opgelegd. Het nieuwe wapen kan dus zonder problemen op het oude gebaseerd zijn.

2.3. *Artikelsgewijze bespreking*

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 2

Amendement nr. 1 van de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens en Wilfried Vandaele en de dames Michèle Hostekint, Karin Brouwers en Valerie Taeldeman strekt ertoe artikel 2, 1°, te vervangen. In het tweede lid van artikel 2, §2, van het decreet van 27 april 2007 worden de woorden “, een kroon en twee schildhouders.” vervangen door de woorden “, eventueel met buitenversierselen.”.

De heer *Ludwig Caluwé* licht toe dat dit amendement de mogelijkheid opent om de buitenversierselen aan te passen in de provinciale wapens, mocht daar vraag naar zijn. Een eventuele aanpassing kan op maat van de betrokken provincie worden opgemaakt en voorbereid, zonder dat de decreetgever voor alle provincies voorschrijft hoe het wapen er wel of niet zou moeten uitzien. Zoals in het voorstel van decreet al opgenomen, wordt ook de anomalie weggewerkt dat de provinciale wapens een kroon moeten dragen. Het provinciale wapen van Limburg bijvoorbeeld draagt, heraldisch gesproken, geen kroon maar een hertogenmuts.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikel 2 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Artikel 3

Amendement nr. 2 van mevrouw Liesbeth Homans en de heren Ludwig Caluwé, Bart Martens en Wilfried Vandaele en de dames Michèle Hostekint, Karin Brouwers en Valerie Taeldeman strekt ertoe in de voorgestelde tekst de woorden “1 juli 2010” te vervangen door de woorden “1 juli 2011”.

Mevrouw *Liesbeth Homans* licht toe dat de totstandkoming van het voorstel van decreet meer tijd in beslag heeft genomen dan verwacht. De in het voorstel opgenomen datum van 1 juli 2010 is ondertussen overschreden. Dit amendement verschuift die datum naar 1 juli 2011. Dat geeft de districten na goedkeuring van dit decreet nog ongeveer een half jaar om zelf een vlag of wapen vast te laten stellen. Indien dit tegen 1 juli 2011 niet is gebeurd, neemt het district van rechtswege de vlag of het wapen aan dat rechtskracht had op de gebiedsomschrijving van het district voor de fusie van 1983.

Amendement nr. 3 van de heer Dirk Van Mechelen strekt ertoe de voorgestelde tekst te vervangen. Als op 1 juli 2011 voor een district nog geen vlag of wapen werd vastgelegd, nemen de districten volgens de voorgestelde tekst automatisch het wapen en de vlag aan zoals voorgesteld door de Vlaamse Heraldische Raad.

De heer *Dirk Van Mechelen* stelt dat de verlenging van termijn de mogelijkheid biedt om alsnog naar een compromis te zoeken voor een wapen en een vlag van de districten. Indien dat niet voor 1 juli 2011 is gebeurd, nemen de districten automatisch het wapen en de vlag aan zoals voorgesteld door de Vlaamse Heraldische Raad. Op die manier wordt voor een heraldisch correct wapen en vlag gezorgd.

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 2.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 12 stemmen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 5.

2.4. Eindstemming

Het voorstel van decreet van mevrouw Liesbeth Homans, de heren Bart Martens, Ludwig Caluwé en Wilfried Vandaele, de dames Michèle Hostekint en Katrien Schryvers en de heer Ward Kennes houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Bart MARTENS,
voorzitter

Bart CARON,
verslaggever

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

van het voorstel van decreet
houdende wijziging van het decreet van 27 april 2007
houdende vaststelling van het wapen en de vlag
van de provincies, gemeenten en districten
en de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 2, §2, van het decreet van 27 april 2007 houdende vaststelling van het wapen en de vlag van de provincies, gemeenten en districtsraden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “, een kroon en twee schildhouders.” vervangen door de woorden “, eventueel met buitenversierselen.”;

2° het vierde lid wordt opgeheven.

Art. 3. In artikel 3 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. Als op 1 juli 2011 voor een district nog geen vlag of wapen werd vastgelegd, neemt het district van rechtswege de vlag of het wapen aan dat rechtskracht had op de gebiedsomschrijving van het district voor de fusie van 1983.”.